Sámi allaskuvla

Oahppoplána

Sámegiela ja sámi girjjálašvuođa bargohárjehallan

SÁM-2010

10 oahppočuoggá

Dutkan- ja oahppostivra dohkkehan 20.10.2026 áššis DOS 27/26 (Public áššenr. 26/01224).

1. Oahpu namma

Sámegillii:	Sámegiela ja sámi girjjálašvuođa bachelorprográmma bargohárjehallan
Dárogillii:	Praksis i bachelorprogrammet for samisk språk og litteratur
Eaŋgalasgillii:	Practice in Bachelor Programme of Sámi Language and Sámi Literature

2. Oppalaš dieđut oahpu birra

Oahpu koda:	SÁM-2010
Dássi:	Bachelor, válljenmuni oahppu
Viidodat:	10 oahppočuoggá
Galli lohkanbaji badjel:	Ovtta
Oahpu lágideapmi:	Oahpus leat guokte neahttadeaivvadeami. Bargohárjehallan čađahuvvo fysalaččat bargosajis. Eksámenseminára lágiduvvo Sámi allaskuvllas, ja dasa ii sáhte searvat neahta bokte.

3. Oahpu gullevašvuohta

Oahppu gullá sámegiela ja sámi girjjálašvuođa bachelorprográmma válljenmuni oahpuide.

4. Sisabeassangáibádusat

- Dábálaš sisabeassangáibádusat alitohppui. Sisabeassanvuođđu sáhttá leat juogo oppalaš lohkangelbbolašvuohta (čađahan joatkkaskuvlla, logahaga dahje gymnása) dahje reálagelbbolašvuohta. Reálagelbbolašvuođaohcciin galget deavdit gustovaš gáibádusaid ja duođaštit formála gelbbolašvuođa eŋgelasgielas. Oppalaš lohkangelbbolašvuođa gáibádusat olgoriikkaohcciide bohtet ovdan *GSU-listtus*. Go oahppu lágiduvvo sámegillii, de olgoriikkaohcciide ii gusto dárogielgáibádus, vrd. *Forskrift om opptak til høgare utdanning § 2-2 (6)*.
- Sámegielmáhttu
- Studeanta galgá leat čađahan unnimusat 40 oahppočuoggá sámegiela ja sámi girjjálašvuođa bachelorprográmma geatnegahtton fágaoahpuid

Sámegiela gáibádusa sáhttá deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámegiella 1. dahje 2. giellan 2, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje lohkan sámegiela vierrogiellan ja Ruoŧa gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje ođđaáigásaš giellan (moderna språk 200–300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegieloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sámegiela gáibádusa sáhttá maid deavdit sámegiela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuohta man dási gelbbolašvuohta ohccis lea, de áššiovddiduvvo fágalaš árvvoštallamii ja meannuduvvo dán vuođul.

5. Oahpahus- ja eksámengiella

Oahpahus- ja eksámengiella lea davvisámegiella. Bargohárjehallan čađahuvvo davvisámegillii.

6. Sisdoallu

Bargohárjehallama ulbmil lea nannet studeantta fágalaš máhtu praktihkalaš barggu bokte. Studeanta beassá praktihkalaš bargodilis geavahit oahpu maid lea háhkan sámegiela ja sámi girjjálašvuođa bachelorprográmma fágaoahpuin.

Bargohárjehallamis studeanta bargá guhtta (6) vahkku, 35 diimmu vahkkui, ovtta dahje guovtti bargosajis mas leat doaimmat main beassá geavahit sámegiela ja/dahje sámi girjjálašvuođa fágamáhtu. Bargohárjehallanbáikki bargogiellan galgá ollásit dahje belohahkii leat sámegiella, ja studeantta njálmmálaš ja čálalaš bargogiellan galgá leat sámegiella.

Bargosadji sáhttá leat ovdamearkka dihte giellaguovddáš, girjerájus, girjelágádus, skuvla, mánáidgárdi, allaskuvla dahje universitehta, aviisa, rádio, festivála, Sámediggi dahje eará almmolaš dahje priváhta ásahus dahje organisašuvdna.

Barggut sáhttet leat earret eará giellabagadallan, gielladárkkisteapmi, korrekturlohkan, sámegiela ja/dahje sámi girjjálašvuođa oahpaheapmi ja oahppomateriála ráhkadeapmi, transkriberen, jorgaleapmi, čáppagirjjálaš teavsttaid árvvoštallan ja/dahje bagadallan ja giella- ja/dahje girjjálašvuođadoaluid lágideapmi.

Studeanta ohcá ieš hárjehallanbargosaji, ja oahpu koordináhtor galgá árvvoštallat ja dohkkehit bargosaji maŋimusat mánu ovdal go bargohárjehallan álgá. Hárjehallanbargosadji galgá leat dakkár gos studeanta beassá searvat bargguide mat leat relevánttat su fágalaš gelbbolašvuhtii ja bargosaji dárbbuide. Hárjehallanbargosadji berre leat eará go studeantta iežas bargosadji. Studentii ii máksojuvvo bálká bargohárjehallama áigge.

Studentii nammaduvvo bargosajis unnimusat okta gulahallanolmmoš gii čuovvu ja bagadallá su bargohárjehallama áigge soahpamuša mielde. Gulahallanolmmoš dahje bargosadji ii oačč̄o ekonomalaš doarjaga dan doaimmas.

Bargohárjehallama áigge studeanta čállá 6–9-siidosaš bargohárjehallanbeaivegirjji man fáttát sohppojuvvojit oahpu koordináhtoriin ovdal hárjehallama. Maŋŋel bargohárjehallama studeanta čállá 3–5-siidosaš raportta mas čilge, suokkardallá ja árvvoštallá bargohárjehallama doaimmaid ja vásáhusaid.

7. Oahppanjoksosat

Oahpu čađaheami maŋŋel lea studeanta olahan čuovvovaš oahppanjoksosiid.

Diehtu
Studeanta
- dovdá hárjehallanbargosaji váldobargguid mat gusket sámegillii ja/dahje sámi girjjálašvuhtii
- diehtá makkár sámegiela ja/dahje sámi girjjálašvuođa fágamáhttu bargosajis dárbbašuvvo

Máhttu
Studeanta
- máhttá heivehit teorehtalaš fágamáhtu praktihkalaš bargodillái
- máhttá ovttasbargat bargosaji eará bargiiguin: jearrat veahki ja veahkehit earáid giella- ja/dahje girjjálašvuođaáššiin
- máhttá suokkardallat ja árvvoštallat bargohárjehallama doaimmaid ja vásáhusaid

Oppalaš gelbbolašvuohta
Studeanta
- máhttá geavahit sámegiela ja/dahje sámi girjjálašvuođa fágamáhtu ješheanalaččat bargodilis
- máhttá árvvoštallat bargohárjehallama ávkki ieža fágalaš gelbbolašvuođa huksemis
- máhttá árvvoštallat hástalusaid ja ovddidandárbbuid mat laktásit sámegiela geavaheapmái bargoeallimis

8. Oahpahan- ja oahppanvuogit

Logaldallamat, bargohárjehallan, bagadallan, iehčanas čállinbargu, ráhkkaneapmi njálmmálaš eksámenii.

9. Gáibádusat beassat eksámenii

Čuovvovaš gáibádusat leat eaktun beassat eksámenii:
- Gávdnat hárjehallanbargosaji alcces maid oahppokoordináhtor dohkkeha
- Bargat bargosajis unnimusat 80 proseantta šihttojuvvon bargoáiggis
- Čállit 6–9-siidosaš bargohárjehallanbeaivegirjji
- Čállit 3–5-siidosaš bargohárjehallanraportta

Buot bargogáibádusat čađahuvvojit oktagaslaččat ja galget leat dohkkehuvvon ovdal go studeanta beassá eksámenii.

10. Eksámen

Eksámen lea 10 minuhta njálmmálaš ovdanbuktin 3–5-siidosaš hárjehallanraportta vuođul semináras mii lágiduvvo maŋŋel hárjehallama ja masa SÁM-2010-oahpu studeanttat servet. Maŋŋel ovdanbuktima lea 10 minuhta ságastallan ovdanbuktima birra masa servet eará studeanttat ja oahpu koordináhtor.

Eksámen árvvoštallojuvvo árvosániin *ceavzán* dahje *ii-ceavzán*.

11. Leago privatisttain vejolaš váldit dan oahpu?

Ii leat.

12. Kvalitehtasihkkarastin

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuođat ja geatnegasvuođat studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta. Studeanttain lea geatnegasvuohta searvat árvvoštallamiidda mat leat oassin kvalitehtasihkkarastinvuogádagas.